

Wytyczne do zadania problemowego
na egzamin dla osób ubiegających się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego
wyznaczony na dzień 19 września 2022 r.

1. Zgodnie z art. 124 ust. 1 PrUp z dniem ogłoszenia upadłości jednego z małżonków powstaje między małżonkami rozdzielnosc majątkowa, o której mowa w art. 53 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz.1359, dalej: k.r.o.). Jeżeli małżonkowie pozostawali w ustroju wspólności majątkowej, majątek wspólny małżonków wchodzi do masy upadłości, a jego podział jest niedopuszczalny. W podanym stanie faktycznym przed ogłoszeniem upadłości został orzeczony rozwód małżonków B., niemniej jednak z uwagi na fakt, że orzeczenie nie było prawomocne w chwili ogłoszenia upadłości Jana B., to ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej małżonków B. ustał z chwilą ogłoszenia upadłości na podstawie art. 124 ust. 1 PrUp. Małżonek upadłego może dochodzić w postępowaniu upadłościowym należności z tytułu udziału w majątku wspólnym, zgłaszając tę wierzytelność syndykowi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe (art. 124 ust. 3 PrUp). Zgodnie z art. 43 § 1 k.r.o., Aldonie B. przysługuje wierzytelność w kwocie 300 000 zł z tytułu jej udziału w majątku wspólnym, stanowiąca połowę wartości nieruchomości, jedyne go składnika majątku wspólnego małżonków B. Skoro nie zgłosiła tej wierzytelności w postępowaniu upadłościowym, to zgodnie z art. 236 ust. 1 PrUp nie zostanie ona uwzględniona w planie podziału.

2. Zgodnie z art. 69 ust. 1 PrUp ustalenie składu masy upadłości na dzień ogłoszenia upadłości następuje poprzez sporządzenie w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe, według wzorca udostępnionego przez Ministra Sprawiedliwości, spisu objętych przez syndyka ruchomości, nieruchomości, środków pieniężnych oraz przysługujących upadłemu praw majątkowych, a także przez sporządzenie spisu należności. Spisy sporządza się na bieżąco w miarę ustalania składu masy upadłości i obejmowania składników majątku wchodzących w skład masy upadłości. Po zakończeniu ustalania składu masy upadłości sporządza się spis inwentarza. Spis inwentarza masy upadłości Jana B. obejmuje zabudowaną nieruchomość gruntową o wartości 600 000 zł oraz wynagrodzenie za pracę upadłego w części podlegającej zajęciu tj. 1 500 zł miesięcznie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 124 ust. 1 PrUp nieruchomość, która do dnia ogłoszenia upadłości Jana B. stanowiła majątek wspólny małżonków B. wchodzi do masy upadłości w całości.

Do masy upadłości nie wchodzi natomiast:

- diety otrzymane przez Jana B. w czerwcu 2022 r., gdyż stosownie do treści art. 63 ust. 1 pkt 1 PrUp w zw. z art. 831 § 1 pkt 1 k.p.c. nie podlegają one egzekucji (wśród zgłoszonych do masy wierzytelności nie ma alimentów, co uzasadniałoby objęcie masą upadłości 50 % tych diet zgodnie z art. 831 § 1 pkt 1a k.p.c.),

- wynagrodzenie za pracę upadłego w części niepodlegającej zajęciu, czyli kwota 2 500 zł miesięcznie zgodnie z założeniem przyjętym w punkcie 2 zadania. Zgodnie z art. 833 § 1 k.p.c. w zw. z art. 63 ust. 1 pkt 2 PrUp, wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach Kodeksu pracy (dalej k.p.). Wedle art. 87 § 1 k.p., z wynagrodzenia za pracę – po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych – podlegają potrąceniu m.in. sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne (art. 87 § 1 pkt 2 k.p.), a potrącenia te nie mogą w sumie przekraczać połowy wynagrodzenia (art. 87 § 4 k.p.). Stosownie do art. 87¹ § 1 k.p. wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych – przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne.

3. Objęcie masą upadłości nieruchomości i wynagrodzenia upadłego następuje poprzez umieszczenie ich w spisie objętych nieruchomości i środków pieniężnych, zgodnie z art. 69 ust. 1 PrUp, a następnie w spisie inwentarza. W podanym stanie faktycznym syndyk po powzięciu informacji, że upadły pozostaje w stosunku pracy, powinien niezwłocznie powiadomić pracodawcę upadłego o ogłoszonej upadłości, dokonać zajęcia wynagrodzenia upadłego w kwocie przekraczającej kwotę wolną od potrąceń, tj. 1 500 zł miesięcznie, tak, aby upadłemu pozostawała kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. Syndyk powinien wezwać pracodawcę do dokonywania stosownych potrąceń na wskazany rachunek bankowy, a także do udzielenia informacji o kwocie zajętego wynagrodzenia i terminach jego przekazywania, wskazania ewentualnych przeszkód w realizacji zajęcia oraz wskazania, czy ewentualny zasiłek chorobowy/macierzyński upadłego wypłaca pracodawca, czy też ZUS. Do powiadomienia pracodawcy syndyk powinien dołączyć postanowienie o ogłoszeniu upadłości bez konieczności nadawania mu klauzuli prawomocności. Postanowienie to jest podstawą do dokonywania wymienionych potrąceń. Pomimo tego, że w art. 87 § 1 k.p. mowa jest o tytule wykonawczym jako podstawie do dokonywania potrąceń, to zgodnie z art. 51 ust.

2 PrUp, postanowienie o ogłoszeniu upadłości jest skuteczne i wykonalne z dniem jego wydania, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

4. Fundusze masy upadłości wynoszą 606 000 zł (600 000 zł z tytułu sprzedaży nieruchomości + 4 x 1500 zł z tytułu wynagrodzenia za pracę podlegającego zajęciu) i kwota ta powinna zostać w całości przeznaczona na spłatę wierzycieli, przy czym stosownie do art. 336 ust. 1 i art. 345 ust. 1 i 2 PrUp, sumy uzyskane z likwidacji zabudowanej nieruchomości gruntowej obciążonej hipoteką na rzecz ZUS przeznacza się na zaspokojenie wierzyciela hipotecznego, a kwoty pozostałe po zaspokojeniu tej wierzytelności wchodzi do funduszy masy upadłości.

Zabezpieczona hipoteką wierzytelność ZUS wynosi 500 000 zł i powinna zostać zaspokojona w całości w ramach odrębnego planu podziału, ponieważ suma uzyskana z likwidacji obciążonej nieruchomości w kwocie 600 000 zł pozwala na jej zaspokojenie w całości, stosownie do art. 345 ust. 1 i 2 PrUp.

Po zakończeniu likwidacji składników masy upadłości oraz wykonaniu odrębnego planu podziału syndyk sporządza ostateczny plan podziału, zgodnie z przepisem art. 337 PrUp, który obejmuje środki pieniężne w kwocie 6 000 zł oraz pozostałe po wykonaniu odrębnego planu podziału środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości w kwocie 100 000 zł. – łącznie 106 000 zł. Kwota ta powinna zostać przeznaczona na spłatę wierzycieli umieszczonych na liście wierzytelności, według kategorii zaspokojenia przewidzianej w przepisie art. 342 ust. 1 PrUp. Wszystkie pozostałe zgłoszone a niezaspokojone w odrębnym planie podziału wierzytelności podlegają zaspokojeniu w kat. II, zgodnie z treścią art. 342 ust. 1 pkt 2 PrUp. Suma tych wierzytelności wynosi 350 000 zł (140 000 zł + 210 000 zł). Zgodnie z art. 344 ust. 2 PrUp, pozostałe do zaspokojenia należności zaspokajają się stosunkowo, do wysokości każdej z nich zgodnie z zasadą stosunkowości (proporcjonalności). Wymaga to ustalenia stosunku, w jakim pozostaje wierzytelność każdego z wierzycieli danej kategorii uczestniczących w planie podziału do sumy ich wierzytelności, z wyłączeniem wierzytelności zaspokojonej w ramach spłaty obejmującej sumę uzyskaną z likwidacji przedmiotu obciążonego hipoteką.

Stosując zasadę proporcjonalności, w ostatecznym planie podziału wierzycielom powinny przypaść następujące sumy:

1) Skarbowi Państwa – Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w L. z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych za lata 2020 – 2021 kwota 42 400 zł ($140\,000 / 350\,000 = 40\%$; $40\% \times 106\,000\,zł = 42\,400\,zł$);

2) Aldonie B. – kwota 63 600 zł ($210\,000 / 350\,000 = 60\%$; $60\% \times 106\,000\,zł = 63\,600\,zł$).